

Memorandum Fietsersbond Destelbergen 2024

De Fietsersbond is politiek onafhankelijk. Fietsen is gezond, sociaal, goed voor het klimaat, goed voor de lokale handel, ongeacht de politieke voorkeur van de fietser.

De Fietsersbond legt het accent op fietsen, maar komt op voor alle vormen van duurzame mobiliteit. Daarin hebben voetgangers, steppers, openbaar vervoer, automobilisten, ... allen hun plaats.

Naar aanleiding van de **gemeenteraadsverkiezingen 2024** nodigt de Fietsersbond Destelbergen u uit om de voorstellen in dit memorandum te ontdekken. We gaan graag in gesprek over hoe we dit samen kunnen realiseren.

Waarom het accent op de fiets?

Fietsen is gezond. Geen betere manier om beweging in de dagelijkse routine te krijgen, dan de fiets in te zetten voor functionele verplaatsingen naar school, werk, winkel, hobby, familie, ...

Fietsen is goed voor het klimaat. We leven in een tijd van verandering. Samen maken we werk van de *modal shift* richting meer duurzaamheid. Kiezen voor de fiets als vervoersmiddel is zorg dragen voor onze planeet. Fietsen scoort goed op klimaatbescherming én -aanpassing. (Klimaatbescherming of -mitigatie is voorkomen dat het klimaat verder verandert, klimaataanpassing of -adaptatie is ons aanpassen aan het veranderende klimaat.) Gaan we voor fossielvrij? Willen we een leefbare toekomst voor onze kinderen? Kies dan voor de fiets om je te verplaatsen naar werk, school of vrije tijd.

Fietsen is goed voor de lokale economie. Functioneel fietsen doe je in de buurt. Wie met de fiets shopt, shopt dus per definitie lokaal.

Fietsen is sociaal. De fiets is een toegankelijk vervoermiddel. Je bent buiten en komt mensen tegen onderweg. Soms neem je de tijd, stop je en doe je een babbel. Fietsen kun je alleen doen, maar is ook leuk in groep. Fietsen zorgt voor verbinding.

Streefdoelen

-Veilig fietsen. Er zijn tal van obstakels op de weg waardoor fietsongevallen kunnen plaatsvinden, van paaltjes over scheuren in het asfalt en bladeren op het fietspad tot gevaarlijke kruispunten. Als het op veiligheid aankomt, willen we geen compromissen. Vlaanderen streeft naar nul zware verkeersslachtoffers.¹ We verwachten dat dit doel ook lokaal consequent wordt nagestreefd.

- Meer mensen verplaatsen zich op een duurzame manier. Verplaatsingen binnen de gemeentegrenzen of naar buurgemeenten gebeuren bij voorkeur met de fiets. Ongeveer 45% van de Destelbergenaren gaat naar school of werk op minder dan 10 km. Dit is een perfect fietsbare afstand. De doelstelling is om bijna al deze mensen op de fiets te krijgen (t.o.v. 31% vandaag).

-Wagenbezit daalt. De gemeente Destelbergen engageert zich tot het realiseren van de ambities van de vervoersregio Gent. We pleiten voor een proactief beleid dat het delen en combineren van vervoersmiddelen promoot. Het kwaliteitsvol inrichten van de P+R aan de R4 past in deze strategie. We stellen vast dat er in Destelbergen ongeveer 125 wagens per 100 huishoudens zijn. Een duurzaam mobiliteitsbeleid kan ertoe bijdragen dat dit aantal daalt, waarbij we streven naar 80 wagens per 100 huishoudens, het huidige wagenbezit in Gent.

¹ <https://www.vlaanderen.be/mobiliteit-en-openbare-werken/duurzame-mobiliteit/vlaamse-mobiliteitsvisie-2040>

Wat verwachten we van een gemeentebestuur dat inzet op duurzame mobiliteit?

1) **Focus op zwarte punten.** Zwarte punten zijn de punten waar levens op het spel staan. In de gemeente hebben we er aan de op- en afritten van de R4 en aan het kruispunt Dendermondesteenweg-Reinaertweg.

2) **Maak werk van fietsvriendelijke routes.** Een veilige fietsroute is maar zo sterk als de zwakste schakel. Hieronder enkele concrete voorbeelden:

- Snelheden op smalle bruggen over R4 (Wellingstraat, Steenvoordestraat en Magerstraat) conform het 30-50-70-principe
- Heringerichte oversteek Reinaertweg ter hoogte van Meerkenshamstraat, Kerkham, Scheldekant, Damvalleistraat en Prikstraat
- Veilig en comfortabel fietsen parallel aan de Dendermondesteenweg van de Herlegemstraat tot de Molenstraat
- Verkeersluwe wijken, door verkeersfilters zoals bijvoorbeeld voorgesteld door Eenbeekeinde Beweegt!
- Weg met moordstrookjes langs Reinaertweg en Meersstraat. Verlaag de snelheid van auto's, handhaaf die snelheid en geef fietsers meer ruimte.
- Heraanleg van de Haenhoutstraat, conform het fietsvademecum².

3) **Maak werk van quick-wins.** Een groot deel van de knelpunten in Destelbergen betreft gewoon paaltjes of hekwerk die het fietsen op trage wegen onmogelijk of lastig maken, oneffenheden in het wegdek met bijhorend valgevaar, begroeiing, verkeerde wegmarkering, verkeerde onderborden, ... Voor de complete lijst van knelpunten verwijzen we naar de knelpuntenkaart van de Fietsersbond.³

4) **Werk over de gemeentegrenzen heen.** Fietsers stoppen niet aan een gemeentegrens. Heel wat inwoners werken in een buurgemeente of gaan er naar school. Omgekeerd wonen heel wat werknemers in Destelbergen over de gemeentegrenzen. Ga constructief om met fietsvriendelijke initiatieven van buurgemeenten.

5) **Werk samen met andere administraties aan een fietsvriendelijk beleid.** Lokale mobiliteit en fietsbeleid zijn niet enkel de verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur. Grijp pro-actief alle kansen aan om andere bevoegde diensten aan te zetten in Destelbergen een fietsvriendelijk beleid te voeren (meer bepaald Agentschap Wegen en Verkeer, Infrabel en De Vlaamse Waterweg).

Duurzame mobiliteit verweven in het DNA van het gemeentebestuur

Duurzame mobiliteit kan pas écht slagen als verschillende gemeentediensten hierop inzetten. Volgende gemeentediensten hebben een belangrijke rol te spelen:

Dienst mobiliteit. Dat fietsen een uitgesproken thema is voor de dienst mobiliteit, is evident. Regelmatig constructief overleg met vrijwilligers van de Fietsersbond om knelpunten te bespreken en plannen af te toetsen is een sleutel tot succes.

Dienst informatie. Verkeersmetingen leren of de mobiliteitsdoelstellingen worden gehaald. Indien niet, dan worden de maatregelen bijgestuurd. We denken specifiek aan het gebruik van het Telraam-netwerk⁴ om aantallen en snelheden te meten.

Dienst communicatie. Via verschillende kanalen van de gemeente kan er gecommuniceerd worden over verkeersregels en de impact van autoverkeer op verkeersveiligheid, klimaat en gezondheid.

² <https://wegenenverkeer.be/zakelijk/documenten/ontwerprichtlijnen/vademecum-fietsvoorzieningen>

³ <https://www.fietsersbond.be/nieuws/knelpuntenkaart-en-overzicht-adviezen>

⁴ <https://telraam.net/nl/network>

Dienst inspraak. Fietsen doe je lokaal en bewoners kennen vaak het best de knelpunten van hun eigen straat. Vraag hen of en hoe de straat veiliger kan. Kan het met een verkeersfilter, een asverschuiving of een zone 30? Bewoners en ervaringsdeskundigen weten vast raad!

Politie en handhaving. Betere handhaving van regels inzake schoolstraten, overdreven snelheid, inhalen fietsers in smalle straten,...

Dienst Lokale economie. Is de lokale handelaar veilig te bereiken met de fiets? Is er een degelijke fietsstalling in de nabijheid?

Dienst financiën. Om te kunnen inzetten op veilig verkeer, moeten de nodige financiële middelen worden vrijgemaakt.

Dienst feestelijkheden & toerisme. Zorg voor veilige en duidelijke fietsroutes en degelijke fietsstalplaatsen bij feestelijkheden en activiteiten. Speel fietsveiligheid uit als troef van een groene gemeente. Trek fietsers aan naar lokale horeca en voor overnachtingen.

Seniorenwerking. Ook voor senioren is beweging belangrijk. Drempels, barsten in het asfalt, afgevallen bladeren ... stellen hun behendigheid nodeloos op de proef. Werk deze hindernissen weg, zodat fietsen aangenaam wordt voor iedereen van 4 tot 104!

Jeugdwerking. Het taxiën van jeugd tussen school, thuis en hobby's brengt heel wat verkeer mee. Stimuleer de jongeren en hun begeleidende volwassene om de fiets te nemen. Zorg voor veilige fietsroutes naar de attractiepolen voor de jeugd. Maak werk van fietspooling. Samen fietsen is nog zo fijn!

Dienst onderwijs. Verkeersregels en duurzame gewoontes leer je ook op school. Jong geleerd is oud gedaan. Zorg voor overdekte fietsstalplaatsen binnen de schoolmuren voor elke leerling en leerkracht.

Dienst sport & recreatie. Kom met de fiets naar de sportclub, zweten doe je toch. Zorg voor veilige routes en degelijke overdekte fietsstallingen bij alle sportclubs. Bij de inrichting van nieuwe accommodatie is er in de procedure inspraak voorzien van de gebruikers en andere stakeholders.

Dienst stedenbouw, omgevingsvergunningen, en ruimtelijke ordening. Stimuleer het fietsen door een fiets-toets te doen bij elke vergunning. Kunnen de nieuwe ontwikkelingen een impact hebben op fietsers, of kunnen ze net ingezet worden om het fietsen te vereenvoudigen of aan te moedigen? Dit kan bijv. door de aanleg van trage wegen, of vergunningen van appartementen waar degelijk afgesloten fietsstallingen vlotter bereikbaar zijn dan autoparkeerruimte.

Dienst openbare werken. Doe de fiets-toets voor elk openbaar werk. Kan de heraanleg van een straat aangegrepen worden voor een versmalling of het wegwerken van een vervelende borduur? Vraag raad aan de Fietzersbond.

Dienst leefmilieu. Meer mensen op de fiets betekent minder stikstofoxiden in de lucht, minder dieren onder wielen, meer ruimte voor natuur. Door actief mee te helpen om fietsen aangener en veiliger te maken, werkt de dienst leefmilieu aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente.

Dienst welzijn. Buiten bewegen werkt beter dan antidepressiva. Wie lichamelijk actief is, heeft aantoonbaar minder risico om een depressie te ontwikkelen. Door fietsen te stimuleren, werkt de welzijnsdienst aan een geestelijk gezonde gemeente.

Dienst volksgezondheid. Wat goed is voor jezelf en de omstaanders, is goed voor de volksgezondheid.